

zásahu. Tímto výrokem, jenž jako výsledek nenapadené zjišťovací činnosti nalézacího soudu jest pro zrušovací soud závazným, jest osvobozující rozsudek přes vady jeho právního posouzení případu po objektivní stránce plně odůvodněn a není proto zapotřebí učiniti opatření za účelem doplnění zjištění rozsudku po stránce objektivní, ani zabývatí se otázkou nadhozenou obhájcem při zrušovacím líčení, zda beztrestnost obžalovaného nastala také proto, že právo soukromého obžalobce stíhati zažalovaný delikt pominulo pro zmeškání šestinedělní lhůty stanovené v §u 530 tr. zák. ku stíhání soukromožalobních deliktů. Bylo proto zmatečnící stížnost jako bezdůvodnou zavrhnouti.

Čís. 2384.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Předmětem přečinu podle §u 1 zák. o maření exekuce mohou býti toliko věci, které jsou v době exekuce vlastnictvím exekutovým.

Pojem »odstranění« předpokládá aktivní činnost pachatelovu.

(Rozh. ze dne 22. května 1926, Zm I 95/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnící stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 19. ledna 1926, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými a to: Josefa B-ová přečinem maření exekuce podle §u 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., Zdenka D-ová a Ladislav B. pak přečinem spoluviny na maření exekuce podle §u 5 tr. zák. a §u 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu prvě stolice, by ji v rozsudku zrušení znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., uplatňuje zmatečnící stížnost, že tu není vůbec podkladu pro odsouzení obžalované Josefy B-ové pro přečin maření exekuce. Tvrdí, že zůstavitel Antonín R. daroval a odevzdal knížku soběslavské spořitelny, jak prý bylo v trestním řízení bezvadně prokázáno, několik dní před svou smrtí obžalované Zdence D-ové a že Zdenka D-ová měla pak tuto vkladní knížku ve svém držení a přivezla ji s sebou, když přijela krátce přede dnem 4. srpna 1925, kdy exekuce byla prováděna, z B. do Ž. ke své matce (obžalované Josefě B-ové). Tato vkladní knížka byla prý za projednávání pozůstalosti po Antonínu R-ovi pojata jako aktivum do pozůstalostního inventáře jen proto, že ji Václav B., otec obžalované D-ové, jako pozůstalostní aktivum přihlásil. Václav B. prý tak učinil proto, že mu to poradil právní zástupce vymáhající věřitelky Viktorie B-ové, jednal prý při tom bez vědomí a souhlasu obžalované Zdenky D-ové, která prý byla tenkrát ještě nezletilou, a bez opatrovníckého schválení. Těmito vývody neprovádí stížnost uplatňovaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti způsobem vyhovujícím zákonu,

ježto buduje své námitky na předpokladech, které byly při hlavním přelíčení sice tvrzeny, nebyly však nalézacím soudem zjištěny. Ve vývodech těch dlužno však spatřovati věcné uplatňování neúplnosti rozsudku (čís. 5 Šu 281 tr. ř.), že nebylo zjištěno, komu náležela ona vkladní knížka. Výtka jest oprávněna. Neboť zrušovací soud trvá na zásadě, kterou již opětovně vyslovil (rozhodnutí sb. n. s. č. 1661 a 2005), že předmětem přečinu podle Šu 1 zák. o maření exekuce mohou býti toliko věci, které jsou v době exekuce vlastnictvím exekutovým. Není tudíž správným mínění soudu prvé stolice, že otázka, či byla vkladní knížka, nemůže býti rozhodnou a že stačí zjištění, že byla pojata do pozůstalostního jmění, naopak, otázka, či byla vkladní knížka, jest tu rozhodující. Je-li pravdivá obhajoba obžalovaných, že onu knížku daroval a odevzdal spoluobžalované Zdence D-ové její děd Antonín R. za svého živobytí, stala se knížka jejím vlastnictvím, nepatřila do pozůstalosti a neručila tudíž za dluhy pozůstalostní. Okolnost, že dědičkami Marií R-ovou a spoluobžalovanou Josefou B-ovou byla ona vkladní knížka jako aktivum pojata do pozůstalostního inventáře, nemá pro otázku, zda byla exekuce pro pozůstalostní dluhy na ni přípustna, o sobě rozhodujícího významu, ježto Zdenka D-ová nebyla vůbec účastněna při projednání pozůstalosti a prohlášení oněch dvou dědiček, že vkladní knížky spořitelny tábořské a soběslavské patří do pozůstalosti, jako osob třetích, nemělo vlivu na její práva. Zda okolnost, že knížky ty byly pojaty do inventáře, jakož i znění poslední vůle může býti důkazem toho, že není pravda, že vkladní knížka města Soběslavi byla darována D-ové, nenáleží posuzovati zrušovacímu soudu. Povinností nalézacího soudu bylo proto především zjistiti, komu knížka ta náležela, zda patřila D-ové či do pozůstalosti.

Zmateční stížnost jest oprávněna též, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. namítá, že pojem odstranění po rozumu Šu 1 zákona o maření exekuce předpokládá aktivní činnost pachatelovu, že rozsudek takové činnosti obžalované Josefy B-ové nezjišťuje a že proto není též zjištěna spoluvina obžalovaných Zdenky D-ové a Ladislava B-a na přečinu maření exekuce. Zmateční stížnost tvrdí v tomto směru, poukazujíc k tomu, že rozsudek spatřuje odstranění vkladní knížky obžalovanou B-ovou v tom, že ona vkladní knížku zatajila a dopustila, by obžalovaná D-ová na tuto knížku vklad 1.302 Kč vybrala, že tu šlo o pouhé opomenutí a nikoliv o aktivní jednání přímé pachatelky, jehož jest třeba ke skutkové podstatě maření exekuce podle Šu 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., neboť zatajení vkladní knížky záleželo prý v tom, že obžalovaná B-ová neohlásila výkonnému orgánu, že se vkladní knížka nachází v držení obžalované D-ové, a dopuštění vybrání vkladu spočívalo prý v tom, že obžalovaná B-ová nezabránila vybrání vkladu na tuto knížku. Tu dlužno především poznamenati, že vlastní výrok rozsudku shledává odstranění vkladní knížky jedině v tom, že obžalovaná B-ová dopustila, by byl vklad 1.302 Kč na onu vkladní knížku vybrán, a že o zatajení vkladní knížky zmiňují se pouze rozhodovací důvody, jež spatřují zatajení vkladní knížky nikoli v tom, že obžalovaná B-ová výkonnému orgánu nesdělila, že vkladní knížka se na-

lézá v držení obžalované D-ové, nýbrž v tom, že obžalovaná B-ová vkladní knížku výkonnému orgánu nevydala, ač prý byla povinna, ji vydati. Zatajení vkladní knížky záleželo tedy podle toho v pouhém opomenutí a nikoli v aktivní činnosti, jež jediné odpovídá pojmu odstranění po rozumu onoho ustanovení zákona. Názor rozsudku, že obžalovaná B-ová byla povinna vkladní knížku výkonnému orgánu vydati, nemá opory ani v zákoně o maření exekuce, ani v předpisech exekučního řádu. Obžalovaná B-ová byla povinna trpěti, by výkonný orgán, provádějící mobilární exekuce, pátral po vkladní knížce, již hodlal zabavit, a ji v případě nalezení zabavit, nebyla však povinna vydati výkonnému orgánu vkladní knížku jím marně hledanou a přispěti tak vlastním jednáním k úspěšnému provedení exekuce. Skutečnost, že tu šlo o exekuci ve prospěch odkazovnice, na tom ničeho nemění. Zatajení vkladní knížky posuzuje tudíž zmateční stížnost v podstatě správně. Naproti tomu nelze souhlasiti s názorem zmateční stížnosti, že také dopuštění vybrání vkladu vlastním výrokem rozsudku a rozhodovacími důvody zjištěné spočívalo zřejmě jen v opomenutí obžalované B-ové. Ve skutečnosti je výraz »dopustiti« v tomto případě nejasným, takže z rozsudku není patrné, zda šlo o pouhé opomenutí, či o pozitivní činnost obžalované B-ové, již bylo vymáhající věřitelce znemožněno vésti s úspěchem exekuci na vkladní knížku, o niž tu jde. Záleželo-li dopuštění vybrání vkladu na př. v tom, že obžalovaná B-ová nařídila, by byl vklad na vkladní knížku v její moci se nalézající vybrán, nebo vydala vkladní knížku za tím účelem některému ze spoluobžalovaných, nebo dala-li mlčky neb výslovně k takovému vybrání, vědouc, oč se jedná, souhlas, šlo o aktivní jednání, odpovídající pojmu odstranění po rozumu §u 1 zákona o maření exekuce; spočívalo-li však dopuštění vybrání vkladu jediné v tom, že obžalovaná B-ová vybrání vkladu nezabránila nebo v jiném trpném chování této obžalované, šlo jen o opomenutí, v němž nelze spatřovati »odstranění« ve smyslu zákona. Dospěje-li nalézací soud k zjištění, že vkladní knížka města Soběslavi, o kterou jde, náležela do pozůstalosti a nebyla vlastnictvím Zdenky D-ové, bude třeba zjistiti, v čem záleželo »dopuštění« vybrání vkladu. Při tom bude na nalézacím soudu, by znovu zkoumal otázku, zda vkladní knížka byla v moci obžalované Josefy B-ové. Bylo tudíž zmateční stížnosti vyhověti, odsuzující výrok rozsudku v celém rozsahu zrušiti a pro nedostatek skutkových zjištění, které jest při správném použití hmotného práva položiti za základ rozhodnutí, věc vrátiti soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl (§ 288 čís. 3 tr. ř.), aniž bylo potřebí obíratí se dalšími zmateční stížnostíí uplatňovanými důvody zmatečnosti podle čís. 5, 9 a) a 10 §u 281 tr. ř.

Čís. 2385.

Zákon nežadá, by se napadený vyhnul protiprávnímu útoku vždy a za všech okolností útekem, dovoláním se pomoci atd.; obranu nelze uznati za přípustnou (§ 2 g) tr. zák.) jen tehdy, bylo-li napadenému možno snadno útoku uniknouti (útekem) nebo jej zavčas zmařiti jiným způsobem (dovoláním se pomoci).